

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 12 kor — fill.
Fél évre 6 kor — fill.
Negyed évre 3 kor — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Heti díj száma 4 fill.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán**, **pénteken** és **vasárnap** reggel

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Bazatik-terez Manóljovics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kosuth-utca, Vojnich palotában.
Telefon szám 42.

Nyitási számlát 40 fillér.

Gyanus jelenségek.

Nem tudjuk, hogy mi az ördög bujt bele a mostani politikába? Liberális vagy nem az?

Szél Kálmán a Szél Kálmán vagy pedig Molnár apátnak a csendesen megjelenő szelleme?

Nem értjük és nem tudjuk megtalálni magyarázatát annak, hogy tulajdonképpen miféle csodák történtek a liberális pártban?

Szabad levegőt adni a nemzeti aspirációknak, és kacérkodni a néppárttal — ezt nem tudjuk megérteni ennek nem találjuk még a magyarázatát.

Nem lehet megértenünk azt, hogy mi az ördög bujt bele a mostani állapotokba; — mi ad okot arra, hogy a fekete poroszok, akik a vallásápolás ürügye alatt szabadságot szereztek gazténykedéseikre, soha olyan szabadságot nem élveztek, mint most? mi az oka annak, hogy a liberális Szél Kálmán csendességével és nyugodt magatartásával méltán feltűnést kelt. Nem tud-

juk, hogy ki akarja e bőjtölni ezzel a néppártot, vagy pedig időt ad nekik a megerősödére? Hogy azt higgyük, hogy a saját megerősítése végett van szüksége a nemzetségekre és a néppártra, arra még mindig nincs elég alapunk. Hanem annyi bizonyos, hogy joggal vetjük fel a kérdést, miként változtak a körülmények mostanában olyképpen, hogy szükség van az elnézésre, szükség van a tulságos türelmre?

Bármint is álljon a dolog, de egy uralmon levő kormánynak nem szabad alkalmat adni a gyanúsításra. Ha Szél Kálmán liberális, akkor nem válogat a feleletek módjában. Ha liberális, akkor nem hagyja elhatalmasodni azt a pártot, amelyről azt állítják, hogy azzal kacérkodik.

Ezzel a váddal szemben csak a kormányelnök részéről tett határozott nyilatkozat tudna megküzdeni.

Nekünk azt kell feltételeznünk, hogy ez a felelet nem sokáig késheket!

Az ezredparancsnokság mint sajtóbírótság.

A felületes »Egyetértés.«

(Saját tudósítónktól.)

Rettenetes gazul megy neki az »Egyetértés«, a helybeli honvéd katonai hatóságnak, hogy a sajtószabadságot lábbal tiporta, s hogy a magyar honvédségnél is meghonosított a czopf.

Utána jártunk a dolognak és éppen arról győződünk meg, hogy a honvédség helybeli parancsnokát egy betű czopfossággal se lehet vádolni, — de annál is inkább vádolhatjuk az »Egyetértés«-t felületességgel és hiszékenységgel és a czopf helyett az ugynevezett »kacsa« rendszerrel, amely éppen olyan hiba mint sok esetben a czopf!

Az »Egyetértés« vasárnapi számában a fenti cím alatt a következő cikk jelent meg: »Hajdu József gymnasiumi tanár, a ki nyolcz hetil szolgálataira vonult be mint pottartalekos a szabadkai 6. honvéd-gyalogezredhez, még júliusban levelet írt az unokabátyjának, dr. Tasnády Antal szerkesztőnek Szentesre. Józsi, mókás levél volt, a mely egészséges humorral szólt a komisz baka életéről.

Tasnály fogta magát és a levél adatainak a felhasználásával megírta *A katonadélendé* című tárcát, mely a *Csongrádmegyei Hirtap* július 19-iki számában jelent meg. Semmi olyan se volt benne, amiért katonáék meggorrolhat-

Apró tragédiák.

— A »Bácskai Hirlap« eredeti tárcája. —

Írta: M a s q u e.

Az 1894-ik év egyik zimankós februári napján kipiuult arczu jelentkezett Csesznák Benónél, a Ludovika-Akadémia parancsnokánál s irgatoltan szólt:

— Ezredes ur, egy boldogtalan családapa áll ön előtt.

S a boldogtalan családapa összegyűrt levelet adott át a katonatisztnek, amit ez gyorsan áttulolt s kérdőleg nézett a karszékbe roskadt alakra.

— A leányának írták?

— Igen. Egyre sir s esküdzik, hogy senkivel sem levelezett. Pedig világosan benne van: Leveleidet, mint eddig, ezentul is a Ludovikába cizmezd... A bünösnek tehat itt kell lenni. Eszedezem... A család nyugalma... Rettegés... Kérem méltóztassék megvizsgálni a dolgot.

A nyomozás kíméletlen szigorúsággal indult

meg. Mert a corpus delicti-ből rettenetes dolgok sülték ki. Egy bizonyos Aladár ur ömlengő szerelmes levelet konzepiált a panaszos alya kisasszony-leányához telve reflexiókkal elmúlt bűvös-bájós napokra, rigófütyre, lötlőlőkáposztára...

— Bátorság barátom — vigasztalta az ezredes a lesújtott férfit — az elégteltet meg fogja kapni. Menjen csak egész nyugodtan haza.

A dolog nem is látszott valami nehéznek. Beczítáltatta az összes Szabadkáról felkerült növendékeket kor- és valláskülönség nélkül. Felmutatta a levelet s megkérdezte:

— Ki írta ezt? Elvárom a tisztesség érzetűktől, hogy az illető nálam mielőbb jelentkezni fog.

Az eredmény semmi. Következtek tehát s rendszeres kihallgatások, a gyanúsítottak megmozdítása, szerelvényeik és holmijuk felkutatása. A leendő tiszteknek valóságos inkvizíció kellett keresztül menni s katonai becsü-

letszavuk hatástalan maradt. A tettes ismét nem került kézre. Az ezredes mégsem engedett s minden vizsgálat alá vont növendékével íráspróbát tétetett. Mivel pedig a levél Budapestről jött, a lipótmezei katonai alreáliskola összes növendékei, akiknek Szabadkával valaha bármiféle nexusuk volt, megfigyelés alá vétettek.

Ez a zaklatás közel két hóig tartott, noha a levél külső formája a tartalom komolyságát már eleve illuzióriussá tette.

Az inkriminált szöveg ugyanis szóról-szóra be van iktatva a Magyar Hirlap 1894. évi januári számának egyikében az apró hirdetések között; onnan szedte ki egy jókedvű jogászgyerek s küldte el találmára egy hasonló-névű leánykának, a „boldogtalan családapa“ kisasszonyának.

S ön tisztelt uram ne keresse többé az ezredes urnál a szerzőt, mert hiszen — tetszik tudni — cím a kiadóhivatalban.

Zessék

csak

kérem

Zankönyv szükségletét Heumann Mór

könyv- papir- és írószer-kereskedésében

Jró és rajzszerék jutányos árban. Pontos kiszolgálás. beszerezni.

nának semmi olyan, a mi katonai szempontból titokban lett volna tartandó.

Hanem történetesen *Szentesen* járt az időtájt egy szabadkai honvédtiszt, a kinek a tárcza feltűnt, mivelhogy egynémely intim szabadkai dolog volt benne elmondva s a mint ez a tiszt aztán hazautazott, menten megindult a vizsgálat Hajdu József ellen.

A tanár kijelentette, hogy azt a tárczát nem ő írta. Irt ugyan az unokatestvérének, Tasnádnak egy levelet, a melyben olyasféle dolgok vannak elmondva, mint a tárczában, de arról neki sejtelve sem volt, hogy levelét tárczacikknek fogja felhasználni a rokona.

Ezzel az ezred-parancsnokság nem érte be, hanem hivatalosan megkereste Tasnády szerkesztőt, hogy a tárcza eredeti kéziratát küldje be.

Szólt ez a megkeresés így:

2650. szám

sgb.
«Csongrádmegyei Hirlap» Tekintetes szerkesztőségének

Szentesen.

Szabadka, 1900. aug. 20-án.

Hajdu József főgymnaziumi tanár jelenleg kiképzés alatt álló póttartalékos a «Csongrádmegyei Hirlap» ez évi 60. számában tárcza rovat «Katonáéknál» cím és «Komisz baka» álnév alatt egy cikket tett közzé.

Felkérem a Tekintetes címet, miszerint ezen tárczacikk eredeti kéziratát ide sürgősen megküldeni sziveskedjék.

Ezred par. nincs kinevezve.

Csatt, alezredes.

Tasnády erre a felszólításra azzal válaszolt, hogy Hajdu József a Csongrádmegyei Hirlapban semmiféle cikket sem tett közzé. A «Katonáéknál» című tárczát ő, Tasnády írta és a felelősség egyedül és kizárólag őt terheli. Kijelentelte továbbá, hogy az eredeti kéziratot nem adja ki másnak, mint a sajtóügyi vizsgálóbíróknak.

Az ezred-parancsnokság azonban ezzel sem érte be és mikor Hajdu József szolgálati ideje letelt, nem engedték meg neki, hogy leszereljen, hanem azt mondták, hogy addig nem eresztik szabadon, míg az eredeti kéziratot nem kapják meg, mert a nélkül a vizsgálat nem fejezhető be.

Es tényleg Hajdu a kinek már szeptember 1-én el kellett volna foglalnia tanár állását elveszti, mivelhogy kellő időre nem jelenített meg a gymnasiumban, még mindig ott van az ezrednél.

Tasnády táviratilag fordult az ügyben a honvédelmi és a közoktatásügyi miniszterekhez.

Az «Egyetértés» cikkezője hosszú kommentárt ír a cikk elé, de eleve is kijelentjük, hogy a fenti tényállás — *mint a legilletékesebb helyről tudjuk* — nem felel meg a valóságnak úgy ahogy az eset megírva van.

A való tényállás.

Lapunk egyik munkatársa jól értesült forrásból a következőket írja:

A szabadkai 6-ik honvéd gyalogezred parancsnoksága katonai szempontból a legkorrektebbül járt el az ügyben, úgy hogy eljárásához szó sem férhet.

Hajdu József gymn. tanár póttartalékos a «Csongrádmegyei Hirlap» július 19-iki számában «Katonáéknál» cím és «Komisz baka» álnév alatt tényleg közölt egy tárczát, amelyben a szabadkai tisztikart és a katonai bánásmódot kritizálja. A lapot a szegedi kerületi parancsnokság kapta és minthogy a cikkben olyan állítások vannak, amelyek nem a nyilvánosság elé valók, a kerületi parancsnokság áttételle a lappéldányt a szabadkai ezred parancsnoksághoz, hogy indítsa meg ez ügyben a vizsgálatot.

A vizsgálat megindult és Hajdu beismerte, hogy a tárczát ő írta, nem mint az «Egyetértés» írja, hogy nem ismerte be — az ezredparancsnokság tehát bekérte a cikk kéziratát, hogy azt a vizsgálati jelentéssel együtt beküldhesse a kerületi parancsnoksághoz. A kéziratot a lap felelős szerkesztője nem küldte

be, az ezred parancsnokság tehát kénytelen volt ennélkül beküldeni vizsgálati jelentését.

F. hó 1-én kellett volna a póttartalékosoknak s közöttük Hajduknak is leszerelni. Amde ez utóbbinak ügye vizsgálat alatt állott és a kerületi parancsnokságtól semmiféle további rendelkezés nem érkezett, Hajdut mint vizsgálat alatt álló póttartalékos katonát itt kellett taranni.

F. hó 4-én megérkezett a kerületből a további rendelkezés az ezredparancsnoksághoz, hogy *Hajdu elbocsátható* és ezt azonnal foganatosították is.

Nem felel meg tehát a valóságnak az «Egyetértésnek» azon állítása, hogy Hajdut addig itt tartják míg a cikk kéziratát be nem szolgáltatják.

Mindezeket szükségesnek tartottuk a közönség tájékoztatása és a m. k. r. honvédség szabadkai ezredparancsnokságának jó hírve érdekében megírni.

Az «Egyetértés»-t pedig jóakarattal figyelemzetjük, hogy máskor ne közöljön olyan cikket, amelyben a tényállás terdén van előadv.

Az «Egyetértés» cikket az ezredparancsnokság jelentés mellett felterjesztette a kerületi parancsnoksághoz további intézkedés végett.

Semsey Tamás temetése.

A legidősebb 48-as hódvédot semsei Semsey Tamás tüzér századost ma délután temeltette el Szabadka szab. kir. város közönsége. A temetésen a város képviselőiben megjelentek *Schmausz Endre* főispán és *Dr. Györgyevits Szredoje*, h. polgármester és több tisztviselő, a m. kir. honvédség képviselőiben *Czigler* őrnagy, egy százados és egy főhadnagy jelentek meg, továbbá a 48-as honvédek, kiket *Szöllőssy* nyug. őrmester vezelte. Az elhunyt századost fia Dr. Semsey Aladár brassói megyei hivatalnok kísérte ki utolsó útjára.

A gyászszertartást Hegedűs rk. káplán

Más:

A granátos-utcai Régi zenélő óra, ez a hirneves korcsma, a hatvanas évek elején szerfölött keresett hely volt.

Az emeleten szolid kávéház, a földszinten vendéglői asztalok. Ocsó koszt, zamatos bor, szoros baráti viszonyban élő asztaltársaságok: ezek tették ismertté mindenütt, de különösen az univerzitás látogatói előtt.

Ha jól emlékszem, 1863-ban maturált a szabadkai gymnasiumban az a néhány fiatal ember, akik egy derült őszi napon az Óra fülkéjében csendes pityáztak. Az egyikük a paedagogiai pályára lépett és sokáig állt később egy tanintézet élén. Most azonban sehogysem állt, nehéz volt a lába nagyon.

— Barátaim, jó lesz hazamenni, inlette a többieket, én már nem birom tovább.

A fiatal tanárjelölt azt is megmondotta, hogy a Bástya utcában vett szállást a Bagolyban. A zig-zugos diákkézfűzék homlokzatán hét bagoly volt ugyanis a czéger.

A kapuig elkísérték a józansági fagypontra leszállott filozoptert, nehogy Thaisz Lexi rátegye a kezét.

— Ott a lakásod, mutattak egy házra, s most Isten áldjon!

A hold szeliden sütött s barátunk szemügyre vette az épületet. Semmi kétség, a bagolyok fent vannak... Egy, kettő, három...

kilenc!?! Ez lehetetlen... Ujra számolta, a gombjait nyomogatva, lassan, figyelmesen. Most meg hat! Talán elrepült a másik három? Mert úgy látszott: fészkelődnek.

Megtörölte verejtekező homlokát s hangosan szedte számba: egy, kettő... tiz, tizenegy. Nem, nem, csak tiz... Neki fohászkodott még egyszer, sorbavette jobbról-balra, balról-jobbra s az összeg: Tiz és mindig csak tiz! Eltévesztette a házat, ez már bizonyos.

Ez a helyes! Mégis csak jó, hogy be nem ment. És elindult megkeresni a hét baglyot.

A hét baglyot, amely mozdulatlanul és sivarán nézett le az utcára.

Más:

Coloradot kihívták néhány trojaniczára egy távolabbi szállásra. Lehet, hogy áldomás volt, lehet, hogy nem, de tény, hogy sokat ittak.

Alkonyatkor Colorado észrevétlenül eltávozott — gyalog. Másnap tanítania kell, békén nem eresztik, csak egy segít: a szökés. Kocsiról ráér azután is gondolkozni.

Késerves a kutyagolás, pláne egy tűzoltó-parancsnoknak, aki a szabályrendelet világos rendelkezése ellenére kénytelen kitérni az udvariattlan szállási komondornak. Mégis csak jobb a Pestben.

Messziről valami világgósság férylett. A Vojnich Sándor tanyjának ablakai mögött égelt a gyertya. Colorado óvalosan betekintett s

mit látott? Mulató kompániát üres borosüvegek közt. Ide sem tanácsos bemenni.

Noteszából kiszakított egy üres lapot, mivel nem volt czeruzája, a kezébe eső bokor bogtyójának piros levélével nagy kiinnal rápingálta: Colorado.

A palánk melől bizalmatlanul nézte egy béresforma ember. Odaintette a legényt s átadta neki a papirost:

— Add oda a nagyságos urnak. Én vagyok itt és kocsi kérek.

Visszatért ismét az ablakhoz. Leste, nem, jön-e más valaki a házigazdán kívül. A legény azonban nem mutatkozott. Már éppen meg akarta sürgetni, amikor a cselédablakból suttagó beszélgetés hallatszott.

Co-lo-ra-do... — tagolta valaki. Hm! Mindjárt gondoltam, hogy zsidó. S még azt akarja, hogy zavarjam érte a nagyságos urat. Abbul ugyan nem eszik!

Visszatért s kezébe nyomta Coloradoznak a czédulát:

— Azt izeni a nagyságos ur, hogy nem ad. Nem való az urn-k kocsi. Menjen az ur gyalog!

Coloradót felbosszantotta a cseléd vakmerősége, de nem tehetett semmit. Bizonyosan ott marasztják, ha panasza megy, — így hát gyalogszerttel be Szabadkára.

A béresnek pedig kitették a szűrét.

kaptán végezte, melynek befejeztével a kopersót feltették a négyovas halottas kocsiára, jobbról és balról egy—egy sor városi rendőr díszben, egy—egy sor 48-as bajtárs és a fátylát vivő temetkezési szolgák mentek.

A gyászokosi után 2 városi fogat ment, elől pedig a tűzoltózenekar.

Szabadka város közönsége szép koszorút helyezett a ravatalra, a fehér-kék szallagon a következő felirás volt:

„Szabadka város közönsége—Semsey Tamásnak.“

A városi tanács a következő gyászjelentést adta ki:

„Szabadka szab. kir. város részvétellel tudatja Tekintetes Semsey Tamás 1848—49-es honvéd tűzér-századosnak f. hó 9 én 101 éves korában történt gyászszos elhunytát.

Hűl lejegyei f. hó 11-ikén délután 2 órakor fognak Kazinczy u'czai lakásából az ugynevezett baji temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Szabadka, 1900. évi szeptember hó 11.

Áldás és béke lengjen porai felett.

A kolozsvári ereklye muzeum igazgatója a következő táviratot intézte Schmausz Endre főispánhoz, hogy azt az elhunyt fiával közölni sziveskedjék:

Tiszteleti tagunknak Semsey Tamásnak halála alkalmából mély részvétünket tolmácsoljuk a gyászoló család előtt, küzdelmeinek legyen örökközd koszoruja a magyar nemzeti állam függetlenségére.

Deáki Albert ország. történelmi ereklye muzeum igazgató öre.

Vermes Lajostól a következő távirat érkezett:

Semsey Tamás halálát fájó részvétellel gyászolja.

Vermes Lajos tanár.

Elismeréssel kell adoznunk a városi tanácsnak, hogy az ősz bajnokot saját költségén temettette el, megadva neki evvel az őt megillető végültsességet.

Különlék.

— **Kinevezés.** Ötvös János járásbíróságunk szorgalmas aljegyzőjét a király az óbecsei járásbíróshoz bíróvá nevezte ki. Gratulálunk a megérdemelt kiténtetéshez.

— **Eljegyzés.** Weisz Adolf zentai királyi adólist eljegyezte Schlosz Sárka kisasszonyt, özvegy Schlosz Ignáczné leányát, Szabadkán.

— **Palicsi hal a fővárosi éttermekben.** A palicsi halászatról sokszor emlékeztünk már meg és a valósághoz híven csak jót írhattunk. Wenczel Lajos halászlai felügyelő néhány nap előtt Budapesten járt és a legelső halászmesterrel szerződést kötött palicsi halak szállítására. Már néhány nap óta fel is van véve a vendéglők étlapján a „palicsi halászlé“ és „palicsi kárász.“

— **Hulla az árokban.** Ma délután a vággyár közelében a nyílt árokban egy 70 év körüli hullát találtak. A szerencsétlen az árok vizében megfulladt. A mentők a bajai temető bonczházában vitték. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **„Üssük agyon az urat“.** Nagyon gyengén állunk a közbiztonsággal Szabadkán, ennek bizonyítéka a palicsi úton történt rabló-támadás és ami tegnap este a Jókai-utcában történt. Egy uri ember tegnap este 8 óra

rájban hazafelé igyekezett. A Jókai-utcában 4 suhancz botokkal megtámadta s e szavakkal: „üssük agyon az urat“ kergetni kezdte úgy, hogy kénytelen volt egy üzletbe menekülni. Bizony ideje lenne, hogy szaporítsák a rendőrség létszámát.

— **Havi kimutatás 1900. évi augusztus hó-ról.** A mentő osztály a lefolyt hóban igénybe vételt a következő eseteknél u. m. Sebzés, sérülés 13, belsőbajok 4, betegeknek a kórházba szállítása 12, elmebeteg szállítás 1, öngyilkosság, öngyilkossági kísérlet 2, tűzhöz kivonulás 2, hullaszállítás 2, egyéb esetek —, összesen 36 esetben. A folyó évben 371 esetben, 1896. év szeptember 12-től pedig, a mai napig összesen 1804 esetben működött A fertőtlenítőkhöz ellenőrzés végele hó folyamán bejelentett; Roncsolótöröklob 1 ezek közül fertőtlenítés eszközöltetett 1 esetben vörheny — ezek közül fertőtlenítés eszközöltetett — esetben, Hagymáz 3, ezek közül fertőtlenítés eszközöltetett 1 esetben, Kanyaró — Örtbáncz — összesen 4 ezek közül fertőtlenítés eszközöltetett 2 esetben. A fertőtlenítőkhöz az év folyamán bejelentetett 59 fertőző betegségben szenvedő egyén.

— **A helybeli közkönyvtár egyet látogatottsága.** 1900. év augusztus havában: Házi használatra kivettek: Szépirodalmi 93 mű. Tudományos 7 mű. Összesen 100 mű. Helybeli használatra kivettek: Szépirodalmi — mű. Tudományos — mű. Összesen 2 mű. Az egyesület vagyona szaporodott: Könyvtár Szépirodalmi 22 mű 23 kötet. Tudományos 52. mű 82 kötet. Összesen: 74 mű, 105 kötet. Muzeuma: állat gyűjtemény 9 drb., növény, — drb., ásvány — drb., régi pénz 6. drb. régiségtár — drb., néprajzi — drb. Összesen: 15 drb.

Egyveleg.

Leleplezések. A „Bácskai Ellenőr“ bizonyos jóindulattal figyelmeztet bennünket arra, hogy minek is írunk mi a panszlavizmusról, mikor az nincs. Nem tudhattunk jobb tromfot adni erre, mint hogy ugyanaz napon, amikor nem igen tudhattunk a józsi tanácsól, hoztuk szóról-szóra hű fordításban a Neven egyik magyarfaló cikkét. A Bácskai Ellenőr igen jól tenné ha egy kissé a kulisszák mögé tekintene, mert akkor kiabrandulna ebből a naiv felfogásából. Most pedig nem akarunk mást mondani, mint azt, hogy kötelezőleg kijelentjük, hogy olyan nap nem mulik el Szabadkán, amikor ne akadna a panszláv banda egy-egy tagjától egy-egy „eset.“ Szépen litokban és csöndesen történik ez és csak az a csoda, hogy más nem veszi észre, mint mi. Nos hát éppen ez a mi hivatalunk és ha e részben nem lesz tenni valónk, szívesen kilűzzük redakciónkra a tehér zászlót. Amit pedig a kórházra mond, no már az kissé túlzott. Botrányos piszkos dolgokat tártunk fel ott, sok kellemtelenséget okoztunk sokaknak, de hát megtettük és punktum. Fenyegettek bennünket sajtóperrrel és semmi sem lett belőle, a szerkesztőnk még tettelegességgel is védte meg az igazságát, no de ez semmi se ahhoz, hogy négy-öt hétig folyt a legnagyobb apparatussal a vizsgálat; eddig semmi eredmény. Köszönjük tehát a t. lapírtárnak, hogy kötelességünk teljesítésére figyelmeztetett, mert a vizsgálat eredményét most már csakugyan újból közzé kell tenni fogjuk!

Följelentés. Dr. Izé ur egy rőpirattal gazdagította a magyar közvéleményt, a melyben lapunk ellen, szerkesztők ellen, egyik munkatársunk ellen iszonyuan kikel, feljelente, hogy az ő speciális iparos becsületét igen nagy mértékben érintette lapunk, amikor bizonyos nem ismert dolgokat ismertté tett. Az iparosok jól tudják, hogy ez a rőpirat nekik szól, mert bizonyosak abban, hogy Izé ur semmi esetre se mer a szegedi esküdszék elé állni. Jól tudják ezek az iparosok, hogy Izé ur csak fuj magától, adja a puritánt, adja a jó hazafit, adja a derék iparos gróft és iparostánczmestert. Jól tudják, hogy az iparost nemzester még arra is számítot, hogy a parlamentbe akarják küldeni esleg jobb tendó hiányában s hogy az iparostánczmester egy betűt se hisz abból, amit ő maga rőpiratoz. Az iparostánczmester mulat azon, ha akad egy-két hülye ember, aki őt pártolja és nem restelli, hogy becsapattatnak általa. No hát hadd írjon az iparostánczmester ur a táncmesteri életkor legvégső határáig! Hadd táncoljon a fegyelmi és a kriminalis feljelentések nem éppen keljemes parkettján!

Sajtópör lapunk ellen. A szegedi ügyészségnél beállított egy két szarvu ökör és sajtópört indított ellenünk, mert összehasonlítottuk őt az „alapítókkal“. Beismerjük, hogy az elég sértés egy ökörre.

M e s e.

Írta: S e n k i P á l.

Egyszer volt, hol nem volt, hetedhét országon, még az Óperenciás tengeren is tul — volt egyszer egy ifju.

Nem is volt teljes férfi. Csupa szív volt. Mintha az összes idegek szájai nem — mint minden rendes embernél — az agyban, hanem a szívében futottak volna össze. A szívével érzelt s a szívével gondolkozott is.

Ha ugyan gondolkozott, mert teljes valóját egy érzelem hatotta át: a szerelem. Mindene, az egész világa a szerelme volt.

És volt egyszer egy fiatal lányka. Arczán rózsák virultak, szemében száz csillag sugára ragyogott.

Nem szerette a zajos városi élet romlott levegőjét, s a szabad természet illatos, friss levegője festette pirosra úde arczát. És miként a természet, úgy ő is a nemes egyszerűségében a legbájosabb, a legszebb volt.

Az ifjút Palinak, a lánykát Juliskának hívták.

Szerették egymást. Az ifju lángoló szívének legszenvedélyesebb érzelmeivel. Mindketlen önzetlen szerelmmel.

De egymásnak arról sohasem szóltak. Mindketten titkon őrizték szívükben a szerelmet, bár egymás érzelmeit mindegyikük sejtette. Elárulni, nyíltan megvallani egyik sem akarta.

A férfi félelemből. — Szerencsétlennek érezte magát. A sok sorscsapás összetörte. Csak szíve, csak szívének szerelme maradt épen, sértetlenül.

Azt hitte, a mibe csak belekezd, ahhoz az Isten áldása hozzá nem járul. Soha semmiben szerencsés nem volt, soha semmi terve nem sikerült a kedve szerint. S ezért félt nyíltan szólni, ezért félt vallomásának következményeitől.

Nem magát féltette, de féltette Juliska boldogságát, amellyel ha a magáéhoz csatol azt hitte, hogy örökre elvesz, s féltette szerelmét, a

mely örömtelen életének egyedüli vigasza volt s azt hitte, ha elárulja, úgy az a ki-mondott szóval együtt elröpül s soha vissza nem tér.

De azért minden szava, minden tette elárulta a szerelmét. Boldog volt, ha valami csekélységgel kedveskedhetett Juliskájának, minden alkalmat megragadott, hogy láthassa, hogy érintkezze vele, s ha idegen férfi nevét hallotta Juliskájával kapcsolatban, a féltékenység ördöge szállta meg.

A lányka mindezt azonban nem vette észre s ha észre is vette, nem a valódi értelme szerint fogta föl. Azt sejtette, hogy a férfi szeleti őt s látta, hogy az ezt titkolni igyekszik, ő azonban feltétlen és nyílt hódolatot kíván, az elpalástolt érzelmét nem akarta észrevenni s a ki nem mondott szót nem eka-ta tudomásul venni. Hogy pedig ő maga nyilatkozzék, csak elburkolt szavakban is, azt női büszkesége nem engedte meg. Sőt e büszkeség annyira ki volt benne fejlődve, hogy éppen a férfinék, az ő előtte érthetetlen vonakodása miatt, a saját érzelmeit még inkább elnyomta s amikor csak tehette, eltitkolta.

Mindegyik a másiktól várt nyílt vallomást s midőn az egyre késett, lassanként kételkedni kezdtek egymás érzelmeinek valóságában. — A szenvedélyes lelkű ifjú végre is szerelmét viszonozatlannak hitte s hogy e nagy lelki rázkódást elviselhesse, messze vidékre utazott, hogy soha vissza ne térjen.

Még ott is várt, évekig várt: biztató szóra, de hasztalan. — Az idő lassanként megtörte testét, de a remény még mindig őt szívében, mert szerelmének lángja egyforma tüzzel lobogott.

És a fiatal lányka is várt, várt az évek haladtával is, amikor már egy-egy ezüst szálcscsa csillogott ki sötét hajából. De e csillogást a tova repült idő a gyönyörű szemek fényéből lepta el, s ez éltető fény híján elhervadtak az arcz rózsái is. — Pedig a lehullt virágok nem térnek vissza az ágra l.

Egyszer volt egy ifjú és egy fiatal lányka.

Értesítés.

A szabadkai jégkárbiztosító szövetkezet f. hó 16-án d. e. 10 órakor tartja felszámolási

közgyűlését

a „Gazdakör“ helyiségében (Kereskedelmi bank épülete), melyre a szövetkezet t. tagjait ezennel meghívja az

Elnökség.

Fagyapotot

gyümölcs, tojás stb. csomagolásához, valamint

kárpitos munkákhoz ajánl a

Budapesti fagyapotgyár

Reichner Arnold

Budapest, Váci-ut, 95. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések előre fizetendők. Minden apróhirdetés beiktatása. Legtöbb 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet minden további szó 4 fillérbe, vastagabb betűből 8 fillérbe kerül. Értesítéseket a kiadóhivatal ad; leveleli kérdésekhez válasza való bélyeg melléklendő.

Jessék hirdetni.

Itt e helyen hirdethető Minden a világon Hogy kinek ke I francia boni Telen avagy nyáron Akinek nincs jégszekrénye Avagy nevelője Apróhirdetések után Kaphat még belőle; Ki elveszté arany láncát S akarja találni Nem kell annak csak e laphoz Ide elcsátalni, S véletlenül két láncot kap S arany órárt rája. Pedig milyen rettenetes Olesó ennek ára! Azér; tehát hirdessenek Mindenféle módon Ha van eladó zongora Akérmilyen ódon Tyúkszemvágót ha keresnek Avagy szűnyogháló, Vagy ki udvarlónak akar Egy eleven barát Az csak ide jöjjen s egy pár Hatosnak fejében Mindent adhat mindent

Olesón jól és szépen!

kiadók.

Zojás és baromfi

üzlethez megfelelő tőkével

TÁRS keresetetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Pénzkölcsönt

személy-hitel gyanán; kaphatnak katonatisztek városi- s államhivatalnokok, továbbá biztos évi jövedelemmel bíró hitelképes egyének, hölgyek is, feltétlen diszkrétó mellett, törvényes kamatlábra, minden előzetes költség nélkül. Megkeresések „Coulans és discret“ jellegével a kiadóhivatalba czimzendők. Anonym figyelembe nem vétetik.

Csinos urinóél kényelmesen bu torozott szobát keres egy átalalamber. Czím: „kényelmes otthon“ a kiadóhivatalban.

Karczos (must)

kapható Szobonya Bertalannál Királyhalmán.

Azonnal kiadó

négy szobás, elegáns úri lakás

villanyvilágítással, vízvezetékekkel

Dr. Wilhelm elsőköri házában.

Új találmány!

Eladók

patkány és egér

irtó gépeket

szabadalmazott, melynek biztos működéséért kezességet vállalok.

Gyüre Péter

asztalos Csantavéren.

Kökösi-utca 331. sz. a sarokház (szerb templommal szemben)

szabadkézből eladó

értesítést ad Alexics Sándor tulajdonos.

Olcsó kenyér!

Ciszta kezelés.

Nem szükséges sültetni, mert olesót és jót lehet kapni.

Naponta

friss kenyér

kilónként 34E
fehér kenyér 22 fill.
házi fél barna 18 fill.
rozsos kenyér 18 fill.

Mónus István kenyérsütődjében Kossuth-utczában és Radics-utczában.

Egy 50 akós

szüretelő kád

eladó. Bővebbet a szabadkai gőzfürdőben.

Wertheim kasszát

használtat, egyes vagy nullás számú megvételre keresek.

Czimet kérek „Fehér Kereszt“ jelge alatt

a kiadóhivatalba.

Eladó szőlőtelep Kelebián.

A vasúti állomásnál, úri lakással, pré-ház, istállóval és minden hozzátartozó mellékhelyiségekkel, a legjobb fajú szőlőkkel beültetett telep betegség miatt szabadkézből eladó.

A telepet tuskés drót kerítés veszi körül és 1 lánccsemege, 2 lánccsemege olasz rizlingi, 2 lánccsemege kövidinka, 1 lánccsemege piros csaslau fajú szőlővel van beültetve.

Ugyanott eladó két lánccsemege a termés, mely olasz rizlingi, kövidinka, mézes fehér, zöld szilványi fajú szőlő általános összegért vagy hektóiterenkint.

Blaskovits Mihály

VII. Erdő-utca 66. sz.

11922/tan. 900. szám.

Árverési hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy az eddig Masanczker Alfréd által bérben bírt 8-ik számú gymnasiumi bolthelyiség hasznonbérbe adására 1900. évi október hó 1-től 1901. évi ápril hó 30-ig terjedő időre 1900. évi szept. hó 16-án d. e. 10 órakor a gazdasági ügyosztály hivatali helyiségében nyilvános árverés tartatik.

Kikiáltási ár 2000 korona.

Árverezők tartoznak az árverés megkezdése előtt 200 korona ovadékot letenni, egyéb feltételek a gazdasági ügyosztály hivatali helyiségében megtekinthetők.

Szabadka 1900. évi szept. hó 7-én

A városi tanács.